

УДК 343.9

СУЧАСНИЙ СТАН НЕЦІЛЬОВОГО ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

О. М. ОЛІЙНИК,

*здобувач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
м. Харків*

У статті на підставі результатів емпіричного дослідження розглянуто сучасний стан нецільового використання бюджетних коштів у Збройних Силах України (рівень, структура, динаміка, латентність, географія, «ціна».)

Ключові слова: нецільове використання бюджетних коштів, Збройні Сили України, стан нецільового використання бюджетних коштів, кримінологічна характеристика нецільового використання бюджетних коштів.

Актуальність нецільового використання бюджетних коштів (ст. 210 КК України) полягає в тому, що даний бюджетний злочин є достатньо поширеним у багатьох галузях національної економіки. Вказана проблема є особливо актуальною, оскільки суттєво сприяє подальшому поглибленню соціально-економічної кризи в Україні. До того ж бюджетні розкрадання посилюють негативний економічний ефект розбалансованості економіки, девальвації гривні, спаду виробництва тощо.

Для військової сфери, яка представлена Збройними Силами України (далі – ЗС), це питання набуває особливої гостроти. Махінації з державними фінансами Української армії заважають якісному проведенню антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях. Розкрадання бюджетних коштів, їх нецільове використання ускладнюють забезпечення обороноздатності країни, її територіальної цілісності. Врешті-решт від обмеженості асигнування Міноборони України залежить життя та здоров'я військовослужбовців ЗС та виконання державою гарантій їх соціального забезпечення.

Різним аспектам (кримінально-правовим, адміністративно-правовим,

криміналістичним, кримінологічним) незаконного та нецільового використання бюджетних коштів приділили увагу у своїх працях багато вчених. Серед них можна виділити таких російських науковців, як Ю. Л. Анісімов, К. С. Арутюнян, Н. Г. Деменкова, Ю. М. Демидов, Р. С. Єфремов, О. Я. Казаков, О. Г. Карпов, А. В. Макаров, В. А. Мінеєв, К. А. Рязанова, В. Г. Саркісянц, В. Ю. Трубін, Р. Р. Фазілов, К. С. Частнов, А. К. Щегуліна та ін. Проблеми запобігання різним видам незаконного використання державних фінансів в Україні розглядали А. В. Баб'як, О. З. Гладун, Н. О. Гудорова, З. Б. Живко, П. І. Зінов, А. О. Йосипів, В. В. Кулаков, В. В. Лень, С. І. Марко, С. С. Мірошніченко, Ю. С. Назар, В. М. Руфанова, І. А. Сікорська, Р. Л. Степанюк, О. О. Титаренко, О. В. Тихонова та інші дослідники.

Незважаючи на достатньо широке висвітлення в науковій літературі різних питань нецільового використання державних фінансів, кримінологічне вивчення злочину, передбаченого ст. 210 КК України, який вчиняється у військовій сфері, не проводилось.

Метою статті є аналіз та узагальнення сучасного стану нецільового використання бюджетних коштів у ЗС.

Проведення будь-якого кримінологічного дослідження, яке присвячено запобіганню окремому виду злочинності, передбачає дослідження певного набору значущих кількісних та якісних показників. Це необхідно для того, щоб: 1) оцінити поширеність злочинів, які вивчаються; 2) зважити ступінь суспільної небезпечності конкретного негативного соціального явища; 3) визначити закономірності в тенденціях розвитку для його прогнозування у короткій та середній перспективі тощо. Все це є передумовою вироблення перспективних напрямів запобіжної діяльності.

Виходячи з того, що категорія «стан злочинності» включає кількісні та якісні показники, проаналізуємо *рівень, структуру, динаміку, латентність, географію та «ціну»* нецільового використання бюджетних коштів у військовій сфері.

Рівень та динаміку нецільового використання бюджетних коштів

дослідити дуже важко. Це пояснюється тим, що даний злочин є одним із способів порушення бюджетного законодавства, кримінальна відповідальність за яке передбачена у ст. 210 КК України. Тим більше не уявляється можливим отримати відомості про обсяг кримінальних проваджень, зареєстрованих у зв'язку з вчиненням цього злочину в ЗС, оскільки така інформація МВС України не обліковується.

Більш придатною для якісного кримінологічного аналізу є статистична інформація Державної судової адміністрації України (далі – ДСА). Вона показує, що реєстрація злочинних діянь за ст. 210 КК України протягом 2005 – 2013 рр. зменшилась у три рази (з 145 до 48). А за їх вчинення стало притягуватись до кримінальної відповідальності осіб менше аж у чотири рази (21 засуджений у 2005 р. проти 5 – у 2013 р.).

Схожа тенденція спостерігається щодо стану судимості. Так, у 2009 – 2013 рр. у військовій сфері щороку в середньому виявлялось 707 злочинців. Ця статистична інформація важко зіставляється з середньорічним показником судимості військовослужбовців в Україні у вказаний період. Він менший за останню у два рази й дорівнює 321 [5]. Що стосується стану судимості за вчинення у ЗС злочину, передбаченого ст. 210 КК України, то з 2009 р. по 2013 р. був засуджений лише один військовослужбовець [6]. Незважаючи на окреме звернення до ДСА, відсутні відомості про те, який саме та де цим військовослужбовцем було вчинено такий бюджетний злочин.

Такі кількісні показники жодним чином не узгоджуються і навіть суперечать даним щодо результатів діяльності органів прокуратури з нагляду за додержанням законності у державі, включаючи військову сферу. Аналіз звітів Генеральної прокуратури України за 2008 – 2012 рр. показав, що за цей період майже у два рази скоротився рівень злочинів у всіх військових формуваннях України (з 959 до 504 відповідно) та на половину – безпосередньо у ЗС (з 763 до 425 відповідно). Більше того, у вказаний часовий проміжок у військовій сфері у два з половиною рази зменшилась кількість відкритих кримінальних проваджень з економічних злочинів, включаючи бюджетні (з 239 у 2008 р. до

Ще більший розрив у статистичних показниках спостерігається з огляду на результати роботи прокуратури з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері щодо підтримання законності безпосередньо у бюджетному законодавстві протягом 2010 – 2013 рр. Вивчення цих відомостей дає підстави говорити про таке: 1) скоротилась аж на 40 % (зі 105 до 63 відповідно) кількість відкритих кримінальних проваджень (порушених кримінальних справ); 2) обсяг спрямованих до суду кримінальних проваджень по бюджетних злочинах у воєнній сфері зменшився у три рази; 3) скоротилась майже у два рази (особливо у 2012-2013 рр.) кількість розглянутих прокурорами подань про вжиття за ними заходів про бюджетні злочини у ЗС.

Найпоказовішою є інформація щодо кількості посадових осіб, притягнутих до відповідальності у сфері дотримання бюджетного та суміжного законодавства. Цей показник є набагато більшим за кількість розпочатих кримінальних проваджень за такими злочинами. Він перевищує останній у 6–10 разів залежно від конкретного року. Враховуючи те, що у 2009 – 2013 рр. було засуджено лише одного військовослужбовця за ст. 210 КК України, тому рівень судимості є нікчемним і таким, що не відбиває реального стану речей у зазначеній сфері бюджетних правовідносин. Вказане дає всі підстави розглянути наступний кількісний показник, що тісно прилягає до рівня, – латентність нецільового використання бюджетних коштів у ЗС.

Латентність являє собою обсяг реально вчинених, але з різних причин не зареєстрованих злочинів. Аналіз наукової літератури, присвяченої вивченню злочинності у сфері економіки, вказує на високий рівень її латентності, яка може сягати 95–99 % [4; 10, с. 437, 447; 17]. Це пояснюється специфікою економічних відносин, їх складністю, багатосуб'єктністю, наявністю сотень нормативно-правових актів, що регламентують діяльність їх учасників тощо.

Результати проведеного експертного опитування працівників органів прокуратури України з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері щодо нецільового використання бюджетних коштів у ЗС показали велику дисперсію

оціночних суджень, оскільки 58,2 % респондентів вважають кратне співвідношення зареєстрованих злочинів до незареєстрованих в інтервалі від 1 до 5. Це означає, що, на переконання більшості прокурорів, кількість прихованого нецільового використання бюджетних коштів у військовій сфері може сягати 50–80 % від загальної кількості фактично вчинених злочинів. Такий розподіл відповідей можна пояснити таким: 1) неупередженість більшості прокурорів; 2) відмінна структура військових формувань на території обслуговування прокуратур різних регіонів України; 3) різний рівень криміногенності в конкретних об'єктах прокурорського нагляду.

Особливий інтерес викликають показники, де респонденти оцінили десяти- та більш кратне співвідношення прихованих до зареєстрованих злочинів, передбачених ст. 210 КК України. Він дорівнює 12 %. На нашу думку, ця цифра є реальнішою, ніж решта. На користь цієї тези вказує структура відповідей залежно від професійного стажу прокурорів. Ті з них, які працюють в органах прокуратури 10 і більше років, схилились переважно до того, що на одне нецільове використання бюджетних коштів у військовій сфері припадає 10 і більше латентних злочинів.

Латентності даного злочину сприяє його штучне маскування в адміністративні правопорушення чи дисциплінарні проступки. На нашу думку, справжня питома вага цієї причини є суттєво більшою, оскільки викликає великий сумнів обґрунтованість і об'єктивність співвідношення кількості засуджених військовослужбовців за ст. 210 КК України та кількості службових осіб, притягнутих до відповідальності за порушення бюджетного законодавства. Впродовж 2009 – 2013 рр. воно складає 1:754 (!) відповідно. На користь цієї тези свідчать також дані з матеріалів ревізії Держфінінспекції господарської діяльності Міноборони України. Зокрема, за результатами проведених цим контролюючим органом перевірок протягом 2011-2012 рр., незважаючи на чисельні за кількістю та значні за обсягом матеріальної шкоди для держави, на посадових осіб складено лише 200 протоколів про адміністративні правопорушення за ст. 164-2 КУпАП, направлено до суду три

протоколи у зв'язку з порушенням законодавства про бюджетну систему (ст. 164-12 КУпАП) та 10 протоколів у зв'язку з порушенням законодавства про закупівлі (ст. 164-14 КУпАП) [8].

Впливає на прихованість цього злочину в ЗС занадто завищений мінімальний розмір бюджетних коштів, при нецільовому використанні яких може наставати кримінальна відповідальність за ст. 210 КК України. І цей розмір у 2014 р. має дорівнювати аж 609 тис. грн. Тому, як правило, за наявності всіх ознак цього злочину, але за умови меншої суми бюджетних коштів, що використані не за цільовим призначенням у військовій сфері, винні притягуються до кримінальної відповідальності за суміжними кримінально-правовими нормами. Переважно це статті 191, 211, 212, 222, 364–368 та ч. 2 ст. 175 КК України.

Ще один факт, що свідчить про високий рівень латентності негативного соціального явища, який досліджується, є маніпулювання статистичними показниками з боку органів кримінального переслідування. Це стосується як злочинності в цілому, так і злочинів, пов'язаних із порушенням бюджетного законодавства. Особливої актуальним це питання стало після набуття чинності нового Кримінального процесуального кодексу України.

Вищезазначене вказує на високу латентність даного злочину у військовій сфері. Це означає, що 70 % і більше таких кримінальних посягань не відбиваються в показниках кримінально-правової статистики. Є всі підстави вважати, що співвідношення прихованих до зареєстрованих злочинів сягає 10:1 відповідно.

Структуру цього явища соціальної дійсності у ЗС можна представити шляхом аналізу даних анонімного опитування працівників органів прокуратури України з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері. На їх думку, більшість бюджетних зловживань приходиться на три вектори роботи військового відомства. Це (а) закупівля, модернізація озброєння, відновлення його боєздатності; (б) будівництво службового житла для військовослужбовців й (в) утримання особового складу.

Перший напрям є особливо актуальним останнім часом, коли Уряд та парламент України змушені виділяти додаткові асигнування для підтримки боєздатності Української армії в умовах анексії території АРК та намагань екстремістів захопити владу на півдні та сході нашої держави. Для цього виділено, окрім запланованих бюджетом на 2014 р. понад 16 млрд грн, ще 6,8 млрд грн [15]. Друга сфера, яка стосується будівництва житла для військовослужбовців, є не менш актуальною порівняно з попередньою. Це пов'язано з її забюрократизованістю та закритістю для зовнішнього вивчення. Доказом цьому є інформація Держфінінспекції про результати проведених ревізій господарської діяльності Міноборони України. За ними встановлено чисельні порушення бюджетного законодавства, правил тендерних закупок та ін. [11-12]. Третій напрям роботи військового відомства, на який звернули особливу увагу прокурори, стосується утримання особового складу ЗС. Структура видатків військового відомства показує, що близько 60 % усіх бюджетних коштів витрачаються саме на зарплатню та утримання військовослужбовців. Тому є закономірним, що ця сфера виділена респондентами.

У цілому узагальнення результатів законності та ефективності витрачання бюджетних коштів, здійснених Держфінінспекцією та Рахунковою палатою України, показують, що бюджетні зловживання мають місце за всіма напрямками господарської діяльності та всіма без виключення бюджетними програмами Міноборони України.

Кримінально-правовий блок структури нецільового використання бюджетних коштів показує, що найчастіше такі злочини вчиняються у групах за попередньою змовою (74,6 %), рідше одноособово (20,9 %), незначний відсоток припадає на злочинні організації (3 %) та організовані злочинні групи (1,5 %).

Такий розподіл відповідей вказує на те, що цей злочин жодним чином не має організованого характеру. На нашу думку, це свідчить про намагання працівників прокуратури покращити ситуацію із дотриманням законності у військовій сфері. Зазначена структура думок респондентів є природним

відбиттям зовнішнього боку як військової злочинності в цілому, так і її економічної складової. Це є ще одним доказом того, що органи кримінального переслідування в нашій країні сконцентровані на виявленні дріб'язкових та малозначимих злочинів. Коли винні в їх вчиненні військовослужбовці не можуть надати належного опору в проведенні досудового розслідування, а тим більше передачі кримінального провадження до суду, використовуючи своє високе службове становище, зв'язки та економічні можливості.

Особливості економічної діяльності військової сфери полягають у централізованій закупці товарів та послуг для Української армії. Це здійснює саме Міноборони України як головний розпорядник бюджетних коштів. Тому в розподілі десятків мільярдів державних коштів природно задіяне керівництво даного міністерства. І витрачання даних фінансів, винаходження нових схем та технологій кримінального збагачення у вказаний спосіб є ускладненим, а у багатьох випадках не представляється можливим без участі керівників відповідних департаментів Міноборони України; голів державних підприємств, які знаходяться в управлінні військового відомства; керівників Головного фінансово-економічного управління ЗС; фінансових управлінь видів ЗС; територіальних квартирно-експлуатаційних управлінь тощо. Все це вказує на можливість вчинення нецільового використання бюджетних коштів саме у складі організованих злочинних груп військовослужбовців, які є представниками вищого офіцерського складу та центрального апарату вказаного міністерства.

На користь зазначеної тези можна навести результати проведеного спостереження під час узагальнення даних експертного опитування працівників військових прокуратур. Респонденти із стажем роботи 10 і більше років при відповіді на питання щодо рівня організованості цього злочину у ЗС здебільшого зазначали, що для нього характерний високий ступінь організованості. Тому є всі підстави довіряти саме такій думці.

Більше того, дане твердження цілком кореспондується із поширеною в науковій літературі тезою про організований характер сучасної економічної

злочинності як в Україні, так і за її межами. Зокрема, В. В. Лунєєв наголошує на тому, що економічна злочинність має всі ознаки елітарності, оскільки її учасники дуже часто мають високий соціальний статус, а її прояви – організований характер [10, с. 468]. За даними прокуратури із нагляду за законністю у сфері дотримання бюджетного законодавства на практиці розпорядники державних коштів нерідко діють у змові з представниками комерційних структур [14].

На яскраво виражений організований характер сучасної економічної злочинності та її окремих складових вказують й статистичні дані. Зокрема, впродовж 2008 – 2012 рр. в Україні у середньому викривається 150–170 організованих злочинних груп економічної спрямованості. При цьому постійно збільшуються збитки від їх злочинної діяльності, які за вказаний період часу збільшились майже у шість разів (з 68 млн грн у 2008 р. до 431 млн грн – у 2012 р.) [13].

Спираючись на це, можна констатувати, що організований і прихований характер нецільового використання бюджетних коштів зумовлений можливістю його вчинення як широким колом розпорядників, так і одержувачами бюджетних коштів. Останніми у військовій сфері можуть бути чисельні суб'єкти підприємницької діяльності (фізичні та юридичні особи). Вони поставляють для ЗС паливно-мастильні матеріали, надають послуги із прання білизни, доставки для особового складу Української армії продуктів харчування та ін.

Місце вчинення злочину є ще одним кримінально-правовим показником структури злочинності. Іноді його називають топографією злочинності, тобто особливістю злочинних проявів залежно від об'єктів, на яких вони вчиняються [3, с. 219]. Ці дані мають високий запобіжний потенціал, оскільки дозволяють проаналізувати криміногенну ситуацію у галузі господарських відносин ЗС та виробити адресні запобіжні заходи.

Топографія злочину, передбаченого ст. 210 КК України, тісно пов'язана з місцем роботи злочинця. Оскільки саме на робочому місці здійснюється

більшість документальних дій розпорядників та одержувачів бюджетних коштів, які можуть дозволити оформити бухгалтерську документацію для реалізації злочинного умислу щодо використання бюджетних коштів не за цільовим призначенням.

Сукупність вказаного бюджетного злочину виявляється у його вчиненні із низкою так званих допоміжних злочинних діянь. На думку деяких криміналістів, ними, залежно від певних обставин, можуть бути злочини, передбачені статтями 205, 209, 222 КК України [16, с. 72-73]. Слід зазначити, що для військової сфери вчинення деяких перелічених злочинів у сукупності з нецільовим використанням бюджетних коштів є малоймовірним через законодавчі обмеження зайняття підприємницькою діяльністю державними службовцями, а тим більше військовослужбовцями.

Практика показує, що частіше за все нецільове використання бюджетних коштів підміняється або паралельно кваліфікується з іншими суміжними складами злочинів. І вони не обов'язково можуть мати економічну спрямованість. Враховуючи, що вчинення злочину, передбаченого ст. 210 КК України, ускладнюється через наявність великого масиву бухгалтерської, податкової та іншої документації, тому злочинці можуть вчиняти до того ж дії, пов'язані із внесенням неправдивої інформації чи підроблення документів (ст. 358 КК України). Достатньо часто кваліфікація дій, в яких містяться ознаки нецільового використання бюджетних коштів у військовій сфері, відбувається за одним із службових злочинів, кримінальна відповідальність за який міститься у статтях 364–368 КК України.

Географія нецільового використання бюджетних коштів, за даними МВС України, свідчить, що протягом 2007 – 2012 рр. «лідерами» за кількістю зареєстрованих за ст. 210 КК України злочинів є Луганська область (53 злочини), Дніпропетровська область (25 злочинів) та м. Київ (21 злочин). Найменше відкривалось кримінальних проваджень у Волинській та Сумській областях, де було зафіксовано за вказаний період лише по одному злочину, та Хмельницькій і Чернівецькій областях – зареєстровано по два злочини [9].

Стосовно територіальної поширеності злочину, що розглядається у ЗС, то, відповідно до інформації Генеральної прокуратури України, у 2013 р. Прокуратурою Південного регіону з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері було обліковано лише два таких випадки [6]. При цьому вказаним правоохоронним органом не уточнюється область, військове формування, не конкретизується суб'єкт (розпорядник чи одержувач державних фінансів) вчинення нецільового використання бюджетних коштів.

Невід'ємною складовою стану злочинності є його «ціна». Під нею пропонуємо розуміти соціальну, матеріальну, моральну та іншу негативну шкоду, що супроводжує ескалацію даного явища соціальної дійсності у ЗС.

Звичайно, що підрахувати дійсний розмір злочинності або її окремих проявів майже нереально. Це пояснюється тим, що 60–70 % всієї злочинності є латентною. Прихований характер деяких видів злочинів (економічні, службові) взагалі сягає 95–99 %. Тому поряд із відсутністю методики визначення «ціни» злочинності в Україні це завдання залишається наразі недосягнутим.

Вивчення статистичних відомостей Держфінінспекції як головного державного контролюючого органа у сфері дотримання бюджетного законодавства показав, що протягом 2010 – 2013 рр. суттєво зменшився офіційний рівень зловживань із державними коштами. Якщо 2010 р. було виявлено фінансових порушень, що призвели до незаконних, нецільових витрат та недостач, на суму 28,3 млрд грн, то цей показник у 2013 р. зменшився майже у 12 (!) разів і дорівнює 2,4 млрд грн. Це стосується й безпосередньо порушень щодо нецільових витрат державних ресурсів, розмір яких за вказаний період часу скоротився з 2,9 млрд грн до 22,5 млн грн відповідно [1]. Основна причина такого стану речей, очевидно, криється у значній заполітизованості й забюрократизованості даної сфери. Керівники правоохоронних та контролюючих органів, знаходячись під великим політичним тиском, не можуть ефективно та законно виконувати поставлені перед ними завдання із забезпечення дотримання усіма державними органами, включаючи Міноборони України, вимог бюджетного законодавства. Звідси маємо мізерні показники

обліку злочинів за ст. 210 КК України та кількість засуджених за його вчинення осіб, особливо військовослужбовців.

Вказані цифри ідуть у розріз із даними, отриманими на спеціальний запит до Генеральної прокуратури України. Відповідно до окремих показників діяльності прокуратур з нагляду за додержанням бюджетного законодавства у воєнній сфері останніми роками простежується у цьому зв'язку позитивна динаміка. Зокрема, у 2010 р. за актами прокурорського реагування всього було відшкодовано 7,4 млн грн. Це кошти, що використано у розріз бюджетного законодавства. У 2013 р. цей показник збільшився у три з половиною рази і сягнув 26,1 млн грн [6]. Вказане означає, що у ЗС з кожним роком збільшується кількість бюджетних злочинів та правопорушень, що природно призводить й до збільшення розміру матеріальних збитків.

Соціальна складова «ціни» нецільового використання бюджетних коштів у ЗС виявляється у: зменшенні рівня національної безпеки України; погіршенні її обороноздатності; неможливості забезпечення гарантованих державою соціальних гарантій військовослужбовцям та їх сім'ям.

Моральні (соціально-психологічні) наслідки цього злочину пов'язані із дискредитацією професії військового, розвінчанням авторитету керівництва ЗС та у цілому посиленням недовіри громадян до органів державної влади та місцевого самоврядування.

Аналіз сучасного стану нецільового використання бюджетних коштів у ЗС дає підстави для розробки інших, не менш важливих, блоків кримінологічного дослідження цього негативного соціального явища. Це спрямовано на вироблення нових та удосконалення існуючих підходів до його обмеження у військовій сфері.

Список літератури:

1. Відомості Державної фінансової інспекції України про виявлені порушення при використанні загальнодержавних ресурсів у 2010 – 2013 роках [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/75469>.
2. Інформація Генеральної прокуратури України про стан законності у державі у 2008 – 2012 роках [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/vlada>.
3. *Кальман А. Г.* Понятийный аппарат современной криминологии.

Терминологический словарь / А. Г. Кальман, И. А. Христич ; под ред. В. Голины. – Х. : Гимназия, 2005. – 272 с.

4. Коваленко С. В. Деякі кримінологічні аспекти боротьби з економічною злочинністю / С. В. Коваленко // Вісн. ЛАВС. – 2004. – Вип. 4. – С. 134–145.

5. Колодяжний М. Г. Кримінологічна характеристика військових злочинів в Україні / М. Г. Колодяжний // Питання боротьби зі злочинністю. – Х. : Право, 2013. – Вип. 26. – С. 109–117.

6. Лист Генеральної прокуратури України від 12.03.2014 р. № 27/2-22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gp.gov.ua/ua/vlada>.

7. Лист Державної судової адміністрації України від 17.02.2014 р. № 15-944/14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.gp.gov.ua/ua/vlada>.

8. Лист Державної фінансової інспекції України від 11.03.2014 р. № 08-14/371 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/>.

9. Лист МВС України від 25.02.2014 р. № 16/2-944 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/mvd/2770-1289.html>.

10. Лунеев В. В. Курс мировой и российской криминологии. Особенная часть : учебник / В. В. Лунеев. – в 2 т. – Т. 2. – М. : Юрайт, 2013. – 872 с.

11. Матеріали акта ревізії Державної фінансової інспекції України від 29.08.2013 р. № 08-21/16. роках [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/>.

12. Матеріали акта ревізії Державної фінансової інспекції України від 22.06.2012 р. № 08-21/29 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/>.

13. Нечитайло В. А. Характеристика осіб, які вчиняють нецільове використання бюджетних коштів / В. А. Нечитайло // Наук. вісн. НАВС. – 2014. – № 1. – С. 64–74.

14. Присяжнюк В. Захистити інтереси держави у бюджетній сфері – головний пріоритет у діяльності органів прокуратури / В. Присяжнюк // Вісн. прокуратури. – 2011. – № 6. – С. 29–33.

15. Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» (щодо Резервного фонду бюджету) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=50277. – Загол. з екрана.

16. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монографія / Р. Л. Степанюк ; за заг. ред. А. Ф. Волобуєва. – Х. : Ніка Нова, 2012. – 382 с.

17. Тацій В. Боротьба зі злочинністю у сфері економічних відносин як вирішальний напрямок діяльності правоохоронних органів / В. Тацій // Вісн. прокуратури. – 2002. – № 1. – С. 13–18.

Олейник А. Н. Современное состояние нецелевого использования бюджетных средств в Вооруженных Силах Украины.

В научной статье на основе результатов эмпирического исследования приводится современное нецелевого использования бюджетных средств в Вооруженных Силах Украины (уровень, структура, динамика, латентность, география, «цена»).

Ключевые слова: нецелевое использование бюджетных средств, Вооруженные Силы Украины, состояние нецелевого использования бюджетных средств, криминологическая характеристика нецелевого использования бюджетных средств.

Oliynyk O. M. Contemporary state of the improper use of budget funds in the Armed Forces of Ukraine.

The contemporary state of the improper use of budget funds in the Armed Forces of Ukraine based on the empiric research results is described in this scientific paper (rate, structure, dynamics, latency, geography, «price»).

Key words: the improper use of budget funds, the Armed Forces of Ukraine, state of the improper use of budget funds, criminological characteristics of the improper use of budget funds.

Розширена анотація
статті Олійника Олександра Миколайовича на тему:
«Сучасний стан нецільового використання бюджетних коштів
у Збройних Силах України»

Oliynyk O. M. Applicant for a degree of the Department of Criminology and Penitentiary Law, Yaroslav Mudryi National Law University, Kharkiv

An extended abstract of a paper on the subject of:
“Contemporary state of the improper use of budget funds in the Armed Forces of Ukraine”

The problem setting. The improper use of budget funds gained nowadays the character that endangers national security. This negative economic phenomenon is widespread in many branches of economy. It is strengthening the deleterious influence of economic disbalance, instability in the banking sector, hryvna devaluation etc.

This type of crime, set by Article 210 of the Criminal Code of Ukraine, has a special actuality for the Armed Forces of Ukraine. Ukrainian army doesn't receive the necessary funds for its support and modernization because of embezzlement of budget finances. This process undermines the defensive capacity of the state and safety of its citizens under the conditions of the Autonomous Republic of Crimea annexation and separatists' efforts to bring down the constitutional regime on the East and South of Ukraine.

Recent research and publications analysis. There is a lot of published works in the scientific literature dedicated to the specified problem. But the most of it tells about the criminal responsibility for crimes set by Article 210 of the Criminal Code of Ukraine or criminalistics providing of detecting and investigation the improper use of budget funds. At the same time the issues of the contemporary state of the improper use of budget funds in particular in the Armed Forces of Ukraine are still undeveloped.

The paper objective is to define the contemporary state of the improper use of budget funds in the Armed Forces of Ukraine by the way of analysis of the quantitative and qualitative indices.

The paper main body. The rate and trends of the abundance of this phenomenon doesn't correspond to the dynamics of crime in Ukraine and crimes in the sphere of economic activity. If the first one is addicted to increasing, the second one decreases year after year. Scanty conviction rates of commission of a crime set by Article 210 of the Criminal Code of Ukraine, points out its high latency. The essential feature of this crime's structure is its high-profile organized character, that doesn't reflect by statistics indices. The consequences of this social phenomenon have negative economic, social and moral aspects.

Conclusions of the research. The analysis of the contemporary state of the improper use of budget funds in the Armed Forces of Ukraine affords ground for development of the other important units of the criminological research of this negative social phenomenon. It is directing to the development of the new concepts of this phenomenon's restriction in the military sphere and the improvement of the obtained ones.

***Abstract:** The contemporary state of the improper use of budget funds in the Armed Forces of Ukraine based on the empiric research results is described in this scientific paper (rate, structure, dynamics, latency, geography, «price»).*

***Key words:** the improper use of budget funds, the Armed Forces of Ukraine, state of the improper use of budget funds, criminological characteristics of the improper use of budget funds.*